

NORGES HØYESTERETT

Den 2. juli 2014 ble det av Høyesteretts ankeutvalg bestående av dommerne Skoghøy, Bårdsen og Bergsjø i

HR-2014-01399-U, (sak nr. 2014/1048), straffesak, anke over dom:

I.

A

(advokat Preben Henriksen)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

II.

B

(advokat Stine Laier Nybø)

mot

Den offentlige påtalemyndighet

avsagt slik

B E S L U T N I N G :

- (1) Saken gjelder anke over lagmannsrettens dom i sak om overtredelser av straffeloven § 228 første ledd – legemsfornærmelser mot barn i oppdragelsesøyemed.
- (2) B, født 00.00.1968, og A, født 11.01.1968, ble 7. februar 2013 tiltalt for overtredelse av straffeloven § 219 første ledd eller medvirkning til dette. Tiltalebeslutningen hadde følgende grunnlag:

"a)

I perioden primo oktober 2006 og frem til tirsdag 25. september 2012 på bopel i Taiwan og Norge, og på ferieturer til Taiwan, utøvet han/hun ved gjentatte anledninger vold, trusler og lignende krenkelser mot sin datter C, f. 00.00.2003, blant annet ved at han/hun ved gjentatte anledninger forholdt seg slik:

1. Slo henne over hendene/fingrene og andre steder på kroppen med et sukkerrør eller lignende gjenstand.

2. Slo/dasket til henne på forskjellige steder på kroppen.

3. Trykket på blåmerker for å påføre henne smerte.

4. 'Kilte' kroppen hennes for å påføre ubehag og smerte.

5. Truet henne med å utføre ovenfor nevnte handlinger.

b)

I perioden fra medio april 2010 og frem til tirsdag 25. september 2012 på bopel i Taiwan og Norge, og på ferieturer til Taiwan, utøvet han/hun ved gjentatte anledninger vold, trusler og lignende krenkelser mot sin datter D, f. 00.00.2007, blant annet ved at han/hun ved gjentatte anledninger forholdt seg slik:

1. Slo henne over hendene/fingrene og andre steder på kroppen med et sukkerrør eller lignende gjenstand.

2. Slo/dasket til henne på forskjellige steder på kroppen.

3. Trykket på blåmerker for å påføre henne smerte.

4. 'Kilte' kroppen hennes for å påføre ubehag og smerte.

5. Truet henne med å utføre ovenfor nevnte handlinger.

c)

Anslagsvis fra mars 2012 og frem til tirsdag 25. september 2012 på bopel i Norge og på ferieturer til Taiwan, utøvet han/hun ved gjentatte anledninger vold, trusler og lignende krenkelser mot sin sønn E, f. 00.00.2009, blant annet ved at han/hun ved gjentatte anledninger forholdt seg slik:

1. Slo ham over hendene/fingrene og andre steder på kroppen med et sukkerrør eller lignende gjenstand.

2. Slo/dasket til ham på forskjellige steder på kroppen.

3. Trykket på blåmerker for å påføre ham smerte.

4. 'Kilte' kroppen hans for å påføre ubehag og smerte.

5. Truet ham med å utføre ovenfor nevnte handlinger."

(3) Under hovedforhandlingen i tingretten ble tiltalebeslutningen endret slik at første setning under bokstav a) ble gjeldende fra januar 2008 og frem til tirsdag 25. september 2012 på bopel i Norge, og første setningen under bokstav b) til å gjelde fra medio april 2010 og frem til tirsdag 25. september 2012 på bopel i Norge.

(4) Oslo tingrett avsa 20. juni 2013 dom med følgende domsslutning:

"B, født 00.00.1968, og A, født 00.00.1968 frifinnes."

(5) Den samlede tingrett fant at B og A skulle frifinnes for overtredelse av straffeloven § 219 første ledd. Tingretten vurderte om forholdet i stedet skulle subsumeres under straffeloven § 228. Under dissens frifant tingretten også de tiltalte for overtredelser av straffeloven § 228.

(6) Påtalemyndigheten anket dommen til Borgarting lagmannsrett, som 11. april 2014 avsa enstemmig dom med følgende domsslutning:

"1 B, født 00.00.1968, dømmes for overtredelse av straffeloven § 228 første ledd til en straff av fengsel i 15 – femten – dager, som i sin helhet gjøres betinget med en prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven §§ 52-54.

2 A, født 00.00.1968, dømmes for overtredelse av straffeloven § 228 første ledd til en straff av fengsel i 15 – femten – dager, som i sin helhet gjøres betinget med en

prøvetid på 2 – to – år, jf. straffeloven §§ 52-54.

3 B og A dømmes til å tåle inndragning av en pekestokk i bambus til staten, jf. straffeloven § 35 annet ledd."

- (7) For B er grunnlaget for domfellelsen i lagmannsretten at han én gang sommeren 2011 – mens familien var i Taiwan – slo datteren C over fingrene med en bambuspinne som ledd i en irettesettelse av henne. Lagmannsretten fant også bevist at B slo C på lignende måte i januar 2010, men forholdet ble ansett foreldet. B er også dømt for – som avstraffelse – å ha trykket på/massert blåmerker som barna hadde, som ledd i disiplinering av dem. A er domfelt for at hun ved én anledning i 2012 "dasket" døtrene C og D, og sønnen E, over fingrene med en bambuspinne.
- (8) Begge de domfelte har anket til Høyesterett.
- (9) B har anket over lovanvendelsen og straffutmålingen. I støtteskrivet av 6. juni 2014 har hans forsvarer også gjort gjeldende at det foreligger saksbehandlingsfeil. Det gjøres gjeldende at det "dasket" med pinnen som fant sted mens familien var i Taiwan sommeren 2011, faller utenfor norsk jurisdiksjon. Familien hadde på dette tidspunktet ikke oppholdstillatelse i Norge. Tiltalebeslutningen skulle derfor ha vært forelagt Kongen, jf. straffeloven § 13 første ledd jf. straffeloven § 12 nr. 4. Hva gjelder anken over lovanvendelsen, gjøres det gjeldende at trykking på blåmerker, enten det er tale om massasje som ledd i terapi eller som en straffereaksjon, ikke er straffbart. Slaget med pinnen er fremfor alt av symbolsk karakter og ikke straffbar. Lee må dessuten anses for å ha vært i unnskyldelig rettsvillfarelse. Det anføres subsidiært at straffen er for streng – det er tale om et bøteforhold.
- (10) Også A har anket over rettsanvendelsen og straffutmålingen, og har i hovedtrekk gjort gjeldende det samme som B.
- (11) *Påtalemyndigheten* har gitt uttrykk for at lagmannsretten dom er riktig.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at de domfelte ble frifunnet i tingretten. De har derfor – innenfor rammene av Høyesteretts kompetanse – rett til å få realitetsvurdert sin anke over lagmannsrettens fellende dom, i den forstand at ankene bare kan nektes fremmet så langt Høyesteretts ankeutvalg enstemmig finner det klart at de ikke kan føre frem, jf. straffeprosessloven § 323 første ledd tredje punktum. En eventuell nektelse på dette grunnlaget skal begrunnes, jf. § 323 andre ledd andre punktum.
- (13) Grunnlaget for domfellelsen er at B "dasket" en bambuspinne på omkring en halv meter over den ene datterens fingre ved én anledning i 2011, mens hans hustru A ved én anledning i 2012 "dasket" alle tre barnas fingre med en slik pinne. "Daskene" var ikke i noen av tilfellene harde, og de medførte ikke merker av noe slag. For Bs vedkommende gjelder domfellelsen også det forhold at han ved en rekke anledninger har trykket på og massert blåmerker som barna hadde, for å avstraffe dem.
- (14) Forholdet i 2011 ble begått i Taiwan. Men B og familien hadde bodd i Norge siden 2008, og han fikk i 2011 innvilget oppholdstillatelse med sikte på varig opphold i Norge. Han var derfor "hjemmehørende" i riket på gjerningstiden, jf. straffeloven § 12 første ledd nr. 3 bokstav a.
- (15) Lagmannsretten har lagt til grunn at straffeloven § 228 første ledd må leses i sammenheng med barneloven § 30, og at det i dag derfor gjelder et generelt og ubetinget forbud mot å

anvende vold i oppdragelsesøyemed, også i form av "lettere klaps" som reaksjon på ulydighet. Dette er en riktig lovforståelse. Høyesteretts ankeutvalg viser i denne forbindelse også til FNs barnekonvensjon artikkel 19 nr. 1, Barnekomiteens General Comment no. 8 (2006): The right of the child to protection from corporal punishment and other cruel or degrading forms of punishment, og General Comment no. 13 (2011): The right of the child to freedom from all forms of violence, jf. også Grunnloven § 92.

- (16) Lagmannsretten har i denne saken også anvendt straffeloven § 228 første ledd riktig. Det er ikke grunnlag for å frifinne under henvisning til rettsvillfarelse. Ankeutvalget kan heller ikke se at den utmålte straff er uforholdsmessig streng, jf. straffeprosessloven § 344.
- (17) Ettersom ankene etter dette klart ikke kan føre frem, og heller ikke reiser spørsmål av betydning utover saken eller som det av andre grunner er særlig viktig å få prøvd i Høyesterett, gis det ikke samtykke til ankebehandling.
- (18) Beslutningen er enstemmig.

SLUTNING :

Ankene tillates ikke fremmet.

Arnfinn Bårdsen
(sign.)

Jens Edvin A. Skoghøy
(sign.)

Per Erik Bergsjø
(sign.)

Riktig utskrift: